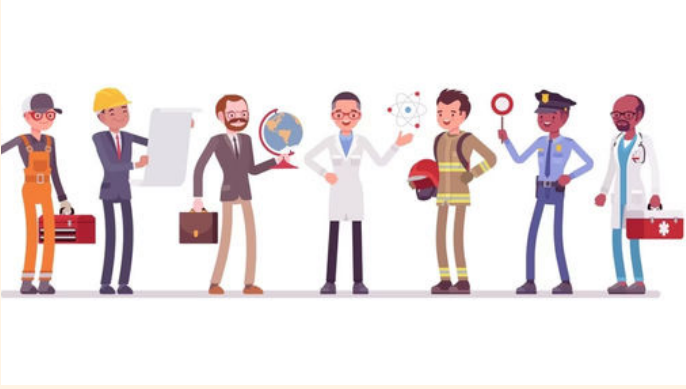

MESLEK SEÇİM SÜRECİ

Bireyin öncelikle kendini tanıması, meslek seçimi sürecinde önem taşımaktadır. Meslek seçimi kişilik gelişimiyle yakından ilişkilidir. İnsanlar yetişkinlik dönemlerinde kendilerini ve kişiliklerini büyük ölçüde meslekler ve mesleğin getirdiği statü ve roller ile yansıtır. Meslek seçmek, yaşam biçimini seçmektir. Bu nedenle gerçekçi temellere dayandırılmalıdır.

BİREYİN; YETENEKLERİNİ KEŞFETMESİ İLGİLERİNİN FARKINA VARMA Sİ SAHİP OLDUĞU DEĞERLERİ BİLMESİ GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLERİNİ FARK ETMESİ KENDİSİNİ TANIMASINI VE DOĞRU MESLEĞE YÖNELMESİNİ KOLAYLAŞTIRIR.

Meslekler hakkında neler bilinmeli?

- Mesleğin gerektirdiği fiziksel özellikler
- Mesleğin çalışma koşulları, kullanılacak materyaller
- Çalışma ortamı, çalışma süreleri
- Mesleğe yönelik eğitim süresi
- İş bulma olanakları
- Mesleğe ilişkin gelir düzeyi
- Meslekte ilerleme olanakları

Geleceğin Meslekleri İçin Gereken Beceriler

Geleceğin Becerileri: Geliştirmeniz Gereken 10 Beceri

Günümüzde yaygın mesleklerden bazıları zamanla işlevlerini yitirirken, toplumun ve insanların ihtiyaçlarından doğan yeni meslekler, gençlerin seçenekleri arasında yer almaktadır. Yüksek teknoloji, yapay zekâ, robotlar, üç boyutlu yazıcılar, otonom araçlar, yenilenebilir enerji, genetik, uzay ve nanoteknolojileri bu değişime örnek oluşturabilecek alanlardan bazılarıdır. Bireyin gelişmelere ayak uyduracak şekilde beceriler kazanması da bu değişimler sonucunda kaçınılmazdır. metniniz

1. Karmaşık Problem Çözme Endüstriler arasındaki ilişkiyi görme becerisi ve problemler ortaya çıkmadan önce yaratıcı çözümler üretebilme geleceğin önemli yeteneklerinden biridir.
2. Eleştirel Düşünce Bilgisayar bilimleri, mühendislik ve biyoloji gibi farklı alanların karmaşıklığı ve birbirine bağlılığı nedeniyle verilerin mantık ve akıl yürütme ile yorumlanması gerekmektedir.
3. Yaratıcılık Yeni fikirlerden yeni şeyler inşa etme yeteneği hem şimdi hem de gelecekte fayda sağlayacak bir beceridir.
4. İnsan Yönetimi Robotlar analitik ve matematiksel beceriler kazanabilirler, ancak insana özgü beceriler gerektiren liderlik ve yönetim rollerinde insanların yerini alamazlar.
5. Başkalarıyla Koordinasyon Herhangi bir sektördeki iş adamları arasında en yüksek talep, etkili iletişim ve takım işbirliği becerileri gelişmiş kişilere olacaktır.
6. Duygusal Zekâ Empati ve merak gibi duygusal zekâ ile ilgili nitelikler, geleceğin yöneticilerini işe almak için büyük bir faktör olacaktır.
7. Muhakeme Etme - Karar verme Veri analitiği yardımıyla, çok miktarda verinin anlaşılabilir yorumlara ve ölçülü kararlara dönüştürülebilmesi bilgi çağında faydalı olacak bir beceridir.
8. Hizmet Yönetimi Müşterilere değer vermenin önemini bilen kişiler öne çıkacaktır.
9. Müzakere Kazan-kazan durumları yaratarak bireylerle görüşme yeteneği hayatta kalmak için gerekli olacak bir beceri olacaktır.
10. Bilişsel Esneklik Eldeki zorluğu karşılamak için farklı kişiler arasında geçiş yapma becerisi, birleşik endüstrilerde başarılı olmak için önemlidir.

KARİYER YOLUNDA AİLENİN DESTEĞİ

Bireyin doğumuyla başlayan süreçte birçok gelişim alanında kazandığı beceriler, kariyer planlama sürecini etkilemektedir. Sosyal-duygusal alandaki gelişim önemlidir. Bireyin her yaşın gerektirdiği gelişim dönemi görevlerini yerine getirebilmesi, kendini tanıması, benlik algısı, özerkleşmesi karar verebilme sürecini etkilemektedir. Çevreye uyum sağlayabilme, öğrenmeyi öğrenme, verimli ders çalışma becerileri kazanma, eğitimiyle ilgili karar verebilme, çalışmalara istekle katılabilme, başarısını etkileyen etmenleri fark edebilme gibi eğitsel alandaki kazanımları da kariyer planlama sürecini etkilemektedir. Yaş düzeyinin ihtiyaçları ile şekillenecek bu bilgilendirmelerin yanı sıra bireysel takip ve yönlendirmelere de ihtiyaç duyulabilir.

Örneğin sorumluluk alabilme konusunda ilkökul dönemlerinde anne babaya yapılan öneriler aslında gencin kariyer planlama sürecinde etkili kararlar verebilmesinin ilk adımlarını oluşturmaktadır. Bazen anne babalar tarafından çocuğunun sorumluluklarını onun yerine yapmak daha kolay bir yol olarak tercih edilmektedir. Bu kolay yol, lise dönemine geldiğinde akademik sorumluluklarını üstlenme, hedef koyabilme, ders seçme, meslek seçme gibi konularda zorlanmasına neden olabilmektedir. Bu nedenle anne babaların okulun yönlendirmeleri ile tutumlarını düzenleyebilmeleri kariyer planlama sürecine katkı sağlayabilmeleri açısından önemlidir

OKULYILLARINDAKİ GELİŞİM VE OKUL DESTEĞİ

Okul yaşamı geleceğe hazırlık sürecinde gencin kendini tanıması, yeteneklerini, ilgilerini, değerlerini öğrenmesi, bu doğrultuda sosyal aktiviteler deneyimlemesine olanak vermesi açısından destekleyici bir işleve sahiptir. Gencin mesleki ilgisinin, yoğunlaşarak net bir hedefe, bir kariyer planına dönüşmesi , çoğunlukla lise yıllarında gerçekleşmektedir. Bu planlama sırasında genç birçok bilgiye ihtiyaç duyar. Meslek hedefin netleşmesi aşamalarında, gencin hazırlık süreci için nasıl bir çalışma gerektiği, yurt içinde ve yurtdışında okul seçeneklerinin ve hazırlanması gereken sınavların neler olduğu, ne zaman, nasıl ve hangi yollarla başvurabileceğine ilişkin bilgilerin cevaplarını bulma konusunda okul ortamı yol göstericidir. Okul, hedeflerin yavaş yavaş oluşturmaya başlayan gençlere ayrıca ş yaşamının pratikler ile karşılaşmasına olanak sağlar.

Her genç, kariyer yolculuğu sürecini kendi yönetmek ister. Bazen anne – babalar kendi geçmişlerinden etkilenererek çocuklarının kariyer planlamalarını kendi mesleki seçimleri doğrultusunda ilerlemesini ya da tam tersi kendi meslekleri dışında bir iş yapmasını beklemekte ve bu konuda genci zorlayıcı tutumlar sergileyebilmektedir. Bu tutumların yerine kendi seçimleri doğrultusunda ilerlemek isteyen gence destek vermek, onu hedefleri doğrultusunda cesaretlendirmek, bu yolculuk sırasında karşısına çıkabilecek engelleri onunla ele almak, bunları net biçimde görmesini veya yön değiştirmesine olanak sağlayarak gerekli stratejiler geliştirmesine destek olmak önem taşır. Gencin kariyer yolculuğunda yön değiştirme ihtimalleri olabileceğini, kendini tam anlamıyla mutlu edecek hedefi belirlerken hem kendini, hem de hedefleri daha iyi tanımaya başlayacağı için farklı yönlenmeler, farklı stratejiler geliştirebileceğini de bilmek gerekir. Hedef değiştirme ihtiyacı duyan gencin, giderek daha uygun, daha gerçekçi, daha somut olana doğru bir değişim halinde olduğu unutulmadan, hedef değişikliklerini destekleyebilecek sergileyebilmek önemlidir. yaklaşımla

**Tolgahan Burak AKCAKAYA
EREN ENERJİ MTAL
PSİKOLOJİK DANIŞMANI**